

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1578
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 120
Ημερομ. Κατάθεσης: 1/12/2025

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (Α.Κ.Ε.)

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Η Ελλάδα ένα βήμα πριν την παραπομπή της στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, για μη ενσωμάτωση της κοινοτικής νομοθεσίας για τις ΑΠΕ»

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ο τομέας της ενέργειας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ήδη από το 2009, με τη θέσπιση της Κοινοτικής Οδηγίας για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (2009/28/ΕΚ), τέθηκαν δεσμευτικοί στόχοι χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), οι οποίες αποτέλεσαν εν συνεχεία και τον κρισιμότερο πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, εγκαινιασθείσας το 2019, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Ευρώπης, από εξωτερικούς προμηθευτές, ιδίως μετά τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία (REPowerEU).

Κατά τη δεκαετία που ακολούθησε τη θεσμοθέτηση των ανωτέρω, ο τομέας των ΑΠΕ αναπτύχθηκε ραγδαία και στην Ελλάδα, με το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στην κατανάλωση ενέργειας να ανέρχεται, από το 15% του ενεργειακού μίγματος το 2013, στο 43,2% το 2023. Σε αυτό το διαμορφούμενο συνεχώς περιβάλλον, στις 20 Νοεμβρίου 2023, τέθηκε σε ισχύ, η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 (RED III), ως αναθεώρηση του υφιστάμενου πλαισίου της αντίστοιχης (ΕΕ) 2018/2001 που ίσχυε ως τότε, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι διατάξεις αυτές περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, μέτρα για την απλούστευση και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης -τόσο για έργα πηγών ανανεώσιμης ενέργειας όσο και για τα έργα υποδομής που αφορούν την ενσωμάτωση της πρόσθετης δυναμικότητας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας-, μέτρα ενίσχυσης του ρόλου του ενιαίου σημείου επαφής, μέτρα για τις αιτήσεις αλλά και σαφείς προθεσμίες διαδικασιών αδειοδότησης, για συγκεκριμένες τεχνολογίες ή συγκεκριμένα είδη έργων, καθώς και την παραδοχή ότι τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας και οι σχετικές υποδομές δικτύου είναι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος.

Η εν λόγω Οδηγία εκδόθηκε προκειμένου να ενισχυθεί η μετάβαση προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, γι' αυτό και ορισμένα «κρίσιμα» μέρη της, ειδικά όσα αφορούν τις διαδικασίες αδειοδότησης (permit-granting) και συναφείς υποδομές, έπρεπε να ενσωματωθούν από τα κράτη-μέλη έως **1 Ιουλίου 2024**. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον Ιούνιο του 2024, με την υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/63491/1765/11.6.2024 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Ενέργειας, ενέκρινε τη διενέργεια διαγωνισμού με τη διαδικασία απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με τα άρθρα 107, 109α, τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 118 και της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 120 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για παροχή νομικών υπηρεσιών για την παρακολούθηση και διερεύνηση επιπτώσεων στην εθνική νομοθεσία, της υπό τροποποίηση ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» (ΑΔΑ: 62Υ04653Π8- ΗΘ2) και εν συνεχεία εκδόθηκε η σχετική πρόσκληση (24PROC014933422 2024-06-13, CVP79111000-5), οι όροι της οποίας προέβλεπαν μόνη τη συμμετοχή συγκεκριμένης δικηγορικής εταιρείας, συνολικό κόστος σύμβασης έργου ύψους 74.400€ (ήτοι 60.000€ πλέον Φ.Π.Α.), και τμηματική παράδοση του έργου με τελική ημερομηνία ολοκλήρωσης την 31.05.2025 σε τρία στάδια ως εξής:

Ι) Ανάλυση και κωδικοποίηση των τροποποιήσεων που η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 («RED III») επιφέρει στην Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 («RED II»), καθώς και κατάρτιση πλάνου ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 στην εθνική νομοθεσία, το οποίο θα σταλεί στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, εντός 15νθημέρου από την υπογραφή της Σύμβασης.

II) Σχέδιο νόμου/διατάξεων για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 στην εθνική νομοθεσία, καθώς και συναφή συνοδευτικά κείμενα (αιτιολογική έκθεση, πίνακας των ισχυουσών διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας που καταργούνται ή τροποποιούνται, έκθεση αξιολόγησης των συνεπειών της ρύθμισης, επεξεργασία και ενσωμάτωση των σχολίων διαβούλευσης) και πίνακας αντιστοίχισης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωμάτωσης αυτής, για τις διατάξεις των άρθρων 15ε, 16, 16β, 16γ, 16δ, 16ε και 16στ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 όπως τροποποιούνται ή προστίθενται με τα σημεία 6 και 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, με τελική ημερομηνία υποχρέωσης ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο την 1η Ιουλίου 2024, εντός 15νθημέρου από την υπογραφή της Σύμβασης.

III) Σχέδιο νόμου/διατάξεων για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 στην εθνική νομοθεσία, καθώς και συναφή συνοδευτικά κείμενα (αιτιολογική έκθεση, πίνακας των ισχυουσών διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας που καταργούνται ή τροποποιούνται, έκθεση αξιολόγησης των συνεπειών της ρύθμισης, επεξεργασία και ενσωμάτωση των σχολίων διαβούλευσης) και πίνακας αντιστοίχισης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωμάτωσης αυτής, για όλες τις υπόλοιπες διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, με τελική ημερομηνία υποχρέωσης ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο την 21η Μαΐου 2025, έως την 31.05.2025.

Τον Σεπτέμβριο του 2025, δεδομένου ότι η Ελλάδα δεν κατάφερε να ενσωματώσει μέχρι τον Ιούλιο τα προβλεπόμενα βάσει της Οδηγίας, εστάλησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τρεις προειδοποιητικές επιστολές (Formal Notices 258-260 TFEU) για μη πλήρη ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο. Σε συνέχεια των ανωτέρω προειδοποιήσεων, παρά το ότι με τον νόμο 5151/2024 (ΦΕΚ173Α'/4.11.2024) υπήρξε μερική ενσωμάτωση ορισμένων άρθρων στην εθνική νομοθεσία, εν τέλει φαίνεται ότι αυτή δεν πραγματοποιήθηκε στο σύνολό της. Ως αποτέλεσμα, μετά από σχετικό έλεγχο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Ιούνιο του 2025 εκκίνησε τη νομική διαδικασία «επί παραβάσει», κατά της Χώρας μας, ως κράτους-μέλους που δε συμμορφώνεται με απορρέουσες εκ του ενωσιακού δικαίου υποχρεώσεις, με γνώμονα τη διασφάλιση εφαρμογής του τελευταίου, προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, την **18.06.2025**, απέστειλε προς την Ελλάδα **αιτιολογημένη γνώμη** [INFR(2024)0221] κρίνοντας ότι η τελευταία, δε μετέφερε πλήρως στο εθνικό της δίκαιο, τις διατάξεις της αναθεωρημένης οδηγίας 2023/2413ΕΥ, για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, αναφορικά με την απλούστευση και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης, καλώντας την ταυτόχρονα, σε συμμόρφωση εντός διαστήματος δύο μηνών, προκειμένου να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης των εκκρεμουσών διατάξεων. Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει την παραπομπή της υπόθεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς:

Επειδή, η Ελλάδα βρίσκεται προ της παραπομπής της, για ακόμη μια φορά, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται αναφορικά με τις πιθανές χρηματικές κυρώσεις και την απώλεια πόρων,

Επειδή, η υιοθέτηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και η συμμόρφωση με αυτή έχει βαρύνουσα σημασία, πόσο μάλλον σε ό,τι αφορά τον τομέα των ΑΠΕ, η συμβολή των οποίων κρίνεται καθοριστική, τόσο για ζητήματα περιβάλλοντος όσο και για τη σταδιακή εξάλειψη της εξάρτησης της Ευρώπης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. **Δεδομένου** ότι η τμηματική και ολοσχερής εξόφληση (ύψους 60.000€ πλέον Φ.Π.Α.), από την αναθέτουσα αρχή, προς την ανάδοχο δικηγορική εταιρεία, αποτελεί ένδειξη της καλής εκτέλεσης της σύμβασης του έργου, μέχρι την προβλεπόμενη ημερομηνία, ήτοι 31.05.2025. Επιβεβαιώνονται τα ανωτέρω, από το αποτέλεσμα ελέγχου παράδοσης του έργου, από την αρμόδια Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων; Κρίθηκε όντως η προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου και σε περίπτωση θετικής απάντησης, πως αξιοποιήθηκε το παραδοτέο έργο;
2. Βάσει της αιτιολογημένης γνώμης που εξέδωσε η Επιτροπή, προς τη Χώρα μας την 18.06.2025, τεκμαίρεται η μη εμπρόθεσμη υλοποίηση των απαραίτητων νομοθετικών πρωτοβουλιών από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου. Ποιοι ήταν οι λόγοι που παρήλθε άπρακτο το μεσοδιάστημα; Κρίθηκε από το Υπουργείο ως επαρκές και αποτελεσματικό το παραληφθέν έργο, κατά τα οριζόμενα

στη συναφθείσα σύμβαση, για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 2413/2023 (ΕΕ) στο εθνικό δίκαιο; Αν ναι, για ποιο λόγο δεν ολοκληρώθηκε η ενσωμάτωση αυτή;

3. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι παρελθόντος απράκτου του διαστήματος των δύο μηνών από την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, η Ελλάδα ενδέχεται να παραπεμφθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ποιες είναι οι ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί το Υπουργείο προκειμένου να αποφευχθεί κάτι τέτοιο;
4. Δεδομένου ότι η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και δη των δεσμευτικών ευρωπαϊκών κανόνων, δεν αποτελεί αμιγώς πρωτογενή νομοπαρασκευαστική διαδικασία, τέθηκε ζήτημα έλλειψης νομοτεχνικής υποστήριξης τέτοιας, ώστε το καθ' ύλην αρμόδιο, για τον Τομέα των ΑΠΕ, Υπουργείο Περιβάλλοντος, έκρινε αναγκαία την ανάθεση του συγκεκριμένου έργου σε εξωτερικούς νομικούς συμβούλους και βάσει ποιων κριτηρίων έγινε η τελική επιλογή του συγκεκριμένου αναδόχου, ως μόνου έχοντα εξειδίκευση στο εν λόγω αντικείμενο;

Και παρακαλούμε για την προσκόμιση:

1. Του παραδοτέου αποτελέσματος της αναδόχου δικηγορικής εταιρείας, βάσει της με αρ. 3/2024 Σύμβασης του Υπουργείου (24SYMV015140659 2024-07-17), συνολικού κόστους 74.400€.

Οι Ερωτώντες και Αιτούντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ειρήνη

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γιώργος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γεώργιος